

KYYHIKYNEN

2/2008

“Jokainen
meistä
uskottelee
itselleen
vankkaa
perustaa.”
s.4

Onko
monoteismi
välttämättä
ehdottomuutta?

Kuvan lähde ja oikeudet: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4f/Rembrandt_Harmensz._van_Rijn_035.jpg
Copyright (C) 2000,2001,2002 Free Software Foundation, Inc. 51 Franklin St, Fifth Floor, Boston, MA 02110-1301 USA Everyone is
permitted to copy and distribute verbatim copies of this license document, but changing it is not allowed.

“Kristinusko ei ole tämän maailman valtakunta. Kuitenkin se tahtoo löytää paikan tästä maailmasta - juuri tämä johtaa paradoksiin ja yhteentörmäykseen. Se haluaa paikan maailmasta, mutta ei tämän maailman valtakuntana.”
- Sören Kierkegaard

Sisältö

Terho Pursiainen fundamentalistisen harhan äärellä 4

Allah kutsui Cheikh Danfan islaminopettajaksi 8

Alttaripojat pelastamassa kirkuvia sieluja! 12

Osman, teologi Istanbulista 18

Monoteismi mullisti uskonnon 20

Eisegeesi 23

Kahden vaiheilla 24

Ylioppilaskuntaraportti 24

Puheenjohtajalta 25

Kritiikit 26

Pilakuvat Tanskasta! 28

Nykyajan valitusvirsiä 29

Vaarallisten ajatusten seura 30

Kenellä on oikea helmi?

Tämän lehden suunnittelu lähti alulle sanasta monoteismi. Lähi-idän kolme suurta uskontoa - islam, juutalaisuus ja kristinusko - jakavat omassa itseymmärryksessään tuon käsitteen, mutta mitä muuta siihen sisältyy?

Onko monoteismi olemukseltaan välttämättä ehdotonta? Sehän kehittyi yleisen käsityksen mukaan juutalaisuuden sisällä monolatrisesta jumalkäsityksestä eli ajatuksesta muidenkin jumalien olemassaolosta, uskonnon ja uskon suuntautuessa kuitenkin vain omaan Jumalaan. Tästä kertoo lehdessä Juha Pakkala tarkemmin.

Monoteismi monolatrian sijaan kieltää muut jumalat: muut kultit, totuudet, ideat tai aatteet, mitä nimeä niistä halutaankaan käyttää. (Euroopan historian tarkastelu herättää minussa aina historianfilosofin pohtimaan maanosamme ideologioiden veristen ja intohimoisten vaiheiden syitä.)

Kuitenkin olemme tänään yhtäkkiä keskellä moniarvoista maailmaa, jossa on aivan välttämätöntä löytää keinot tulla toimeen toisuskoisten kanssa, ehkäpä jopa kunnioittaa heitä. Pluralismi on täällä ja nyt, vaikka Suomi onkin moniarvoisuudessa vielä Euroopan hännänhuippuja. Kerron toiveikkaan tarinan Saksasta, jossa olin viettämässä vaihto-oppilasvuottani:

Asuin osan ajastani evankelis-kristillisessä teologien asuntolassa. Syy miten päädyin sinne oli ystäväni Osmanin suositus hakea asuntolapaikkaa sieltä. Osman on muslimiteologi, joka oli niinkään vaihdossa tuossa Göttingenin yliopistokaupungissa, vieläpä ensimmäisenä opiskelualansa edustajana. Hän asui tyytyväisenä kyseisessä asuntolassa, ja itse sinne pian muutettuani saatoin iloita kuinka pystyimme jakamaan talon yhteiset ateriahetket, hiljentymään ruokarukoukseen ja jopa messuun. Tietenkin ateriyhteytemme jäi silti vain kirkon seinien ulkopuoliseksi.

Fundamentalismi puolestaan on sana, joka kyllä yhdistää kristinuskoa ja islamia, mutta ei kovin mairittelevalla tavalla. Terho Pursiainen kritisoi rajusti fundamentalismin tapaa ymmärtää uskonto; lukija tosin kiinnittäköön huomiota Pursiaisen tapaan määritellä kyseinen käsite.

Uskonnon voisi runollisesti määritellä luottamukseksi siihen, että kantaa rasiassaan oikeaa, todellista helmeä. Rudolf Otto, johon muuten Pursiainenkin viittaa, lausui aikanaan uskonnon olevan pyhä, kiehtova ja kauhistuttava mysteeri. Mysteerinä uskonnon täytyykin pysyä, sillä usko ei ole tietämistä. - Ennen kuin kauniit rasiat viimein ehkä avataan.

Ystäväni Osman jakoi huoneensa ovesta kauniin ajatuksen, ei tosin asuntolamme taannoisen inspektorin Otton, vaan vanhan kunnon Goethen:

Wer sich selbst und andere kennt, / wird auch hier erkennen: / Orient und Okzident / sind nicht mehr zu trennen.

(”Jok’ itsensä ja muut tuntee, / myös tästä tunnetaan: / itäisen maan ja länsimaan / eroa ei enää tee.” Suom. PM)

Terho Pursiainen fundamenta

FUNDAMENTALISMI ON SANA, JOKA ESIINTYY USEIN JOUKKOTIEDOTUSVÄLINEISSÄ MONOTEISTISTEN USKONTOJEN YHTEYDESSÄ. MUTTA ONKO SE JOTAIN MORAALISESTI PAHEKSUTTAVAA? TEOLOGISEN ETIIKAN YNNÄ USKONNONFILOSOFIAN DOSENTTI TT TERHO PURSIAINEN ON KÄSITELLYT FUNDAMENTALISMIA MUUN MUASSA KIRJASSAAN JUMALA. KYHKYNYN KYSYI PASTORI PURSIAISELTA TARKEMMIN, MIKÄ ON ETIIKAN JA FUNDAMENTALISMIN SUHDE.

Moraali on luottamusta

Kysymyksen tarkastelu on parasta aloittaa peruskäsitteistä. Pursiainen erottaa moraalin, eetoksen ja etiikan. Moraali on asia, joka koskee kaikkia, riippumatta siitä, mitä kukin on sitoutunut tekemään tai mitä on luvannut tai minkälaisessa yhteisössä toimii.

- Kaikilla ihmisillä on yhteisiä elintärkeitä perusetuja. Niistä tärkein on keskinäinen luottamus.

Moraali on tämän luottamuksen vartioimista. Paras on mielikuva siitä, että kaikki ihmiset valppaana seuraavat, että kukaan ei tee mitään, mikä särkisi luottamuksen, Pursiainen selvittää.

Siinä missä moraali velvoittaa kaikkia, eetos velvoittaa vain niitä, jotka ovat vapaaehtoisesti sitoutuneet. Tätä Pursiainen kutsuu sitoutumisen etiikaksi.

- Me voimme luvata toisillemme asioita, tai sitoutua yhdessä johonkin. Moraali vaatii, että sitoumukset on toteutettava ja että mihin tahansa ei sovi sitoutua.

Sitoumuksista syntyy er-

ilaisia arvoyhteisöjä, joilla on omintakeiset eetoksensa. Etiikkaan puolestaan kuuluu kaikkia koskeva moraali ja sitoutuneita velvoittavat eetokset.

Länsimäisen etiikan historiassa on usein toistunut

“Kukaan ihminen ei ole fundamentalismista vapaa. Jokainen meistä uskottelee itselleen vankkaa perustaa.”

ajatus, että moraali perustuu tavalla tai toisella ihmisen luontoon. Aristoteleen näkökulma on yksi klassisimmista. Kun tietää, mitä on olla ihminen, tietää, miten hyvän ihmisen tulisi toimia.

Pursiainen moraalikäsitys on kapeampi. Moraali kertoo ihmisestä vain osatotuuden. Ihminen on suhteellisen niukuuden oloissa elävä olento. Se merkitsee kilpailua voimavaroista.

Kilpailuololoissa toinen ihminen on joko kilpailija tai mahdollinen yhteistyökumppani. Moraali on vaatimuksia, jotka on täytettävä, jotta mielekäs yhteiselämä olisi mahdollista näissä oloissa.

Tarkoitukseen ei ole, että tämä olisi koko täyteläinen kuva ihmisestä. Se on osakuvaus, kuten derivaatta matematiikassa.

- Kilpailuololoissa ihmiset ovat kilpailijoita, mutta myös potentiaalisia yh-

- Sellaiselta luterilaisen etiikan perusta joka taipauksessa näyttää. Asioita tehdään ihmisille ja kaikki asiat on tehtävä ihmisille hyvin ja järkevästi, Pursiainen kuvailee.

Etiikan ja Jumalan suhde tulee esiin myös buberilaisessa minä-sinä-suhteessa. Tällöin ei Pursiainen mukaan ole kyse rationaalisesta etiikasta, missä ihmisten suhde on minä-se-suhdetta: siinä suhteellisen niukuuden oloissa elävät ihmiset ovat kohteita ja kiinnostavia kilpailijoina tai mahdollisina yhteistyökumppaneina.

Pursiainen mielestä minä-sinä-suhde on avain toisenlainen.

- Martin Buberin mukaan aito sinä ei ole kohde: sanaa *sinä* ei voi sanoa vain osalla olemuksellaan, vaan se sanotaan koko olemuksella. Se tarkoittaa, ettei toista ihmistä kohdata sinuna *etujen matrisissa*. Sinä-minä-maailma sijaitsee moraalin tuolla puolen.

Tällaisessa suhteessa Pursiainen näkee myös syvemmät juuret.

- Aidossa inhimillisessä minä-sinä-suhteessa on

alistisen harhan äärellä

aavistamaton syvyys. Se, ollessaan aitoa, vaikuttaa ihmisen suhteeseen toisiin ihmisiin, eläimiin ja jopa elämään siten, että sillä on eettistä kantavuutta.

- Luottamuksen ja sitoutumisen etiikka ei ole pätevä minä-sinä-maailmassa. Sillä on oma eetoksensa, jota, jos halutaan, voi sanoa rakauden etiikaksi.

Fundamentalismi on älyllinen virhe ja moraalinen erhe

Kun etiikka on määritelty, on aika tarkastella keskustelumme toista peruskäsitettä, fundamentalismia. Kirjassaan Jumala Pursiainen määrittelee fundamentalismin hengettömyydeksi, juuttuneisuudeksi ja graniittisuudeksi. Mitä fundamentalismi itse asiassa on?

Pursiainen tarkoittaa fundamentalismin tarkoittavan historiallisesti sellaisia evankelikaalisia kristittyjä, jotka vastustaakseen liberaaleja ajatuksia teologiassa listasivat kohtia, joista jokaisen kristityn on pidettävä kiinni.

Pursiainen on käyttänyt fundamentalisti-käsitettä hieman toisessa merkityksessä. Siihen kuitenkin sopivat edellä mainittua fundamentalismia määrittävät ilmiöt. Hän avaa fundamentalisti-käsitettään tarkastelemalla luottamuksen, sitoutumisen ja perusvalintojen etiikkaa. Tällöin arvot ovat yksi peruskäsite.

- Arvot eivät johdu loogiasta eivätkä pelkistä tosiasioista. Ne voivat johtua toisista arvoista, tosiasioista ja logiikan säännöistä yhdessä, mutta aina pitää olla johtamisyhtälössä mukana joku arvo.

Pursiaisen mukaan lopulta

tullaan arvoon, joka ei perustu enää mihinkään.

- Ja tätä minä kutsun perusarvoksi, ja se arvo on perusteeton ja perustelematon, Pursiainen kiteyttää.

Hän näkee näiden arvojen olevan ihmisten elämässä hyvin keskeisessä asemassa. Perusarvot eivät perustu mihinkään, mutta ne ovat elämän tärkeimpiä asioita. Ne ovat niitä asioita, joiden katteeksi panemme koko oman elämämme mielekkyyden.

Pursiaisen mukaan fundamentalismi on samalla sekä älyllinen virhe että moraalinen erhe.

“Tämä tyhmyys ei tarkoita älyllistä suorituskyyä, vaan se on asenne.”

Fundamentalisti teeskentelee, että perusarvot ovat hyvinkin perusteltuja ja kalionomaisesti vankkoja. Hän kuvittelee perustuksen sinne, missä sellaista ei ole, aiemmin sanotun mukaisesti.

Tämän älyllisen virheen lisäksi fundamentalismissa on myös moraalinen erhe, joka on siinä, että se velvoittaa ja voidessaan pakottaa toiset alistumaan virheeseensä.

Dietrich Bonhoefferin käsitettä lainaten Pursiainen puhuu fundamentalismista tyhmyytenä, joka on vaarallista, koska se on hyökkäävä.

Tämä tyhmyys ei tarkoita älyllistä suorituskyyä, vaan se on asenne. Ihminen on hänestä ainoa olento, joka pystyy valehtelemaan itselleen ja uskomaan valheitaan. Ihminen on kuitenkin jollain tasolla tietoinen omista valheistaan.

- Jollakin olemuksensa tasolla fundamentalisti tietää,

ettei vankkaa fundamenttia ole vaan hänen vakaumuksena on syvyyden päällä keluva pahainen kaislamatto.

Tämän vuoksi fundamentalisti on valmis hyökkäämään. Hän käy luonnostaan hävittämään oman valheensa todisteita. Jos hänellä on mahdollisuus, hän haluaa hävittää myös todistajat.

Kukaan ihminen ei ole fundamentalismista vapaa. Jokainen meistä uskottelee itselleen vankkaa perustaa. Siksi ihmisen tulisi käydä Pursiaisen mukaan omienkin harhojensa kimppuun.

- Fundamentalismin vas-

tainen taistelu on ennen kaikkea omien harhojen paljastamista. On kuitenkin paljon helpompaa havaita epäjumala toisen alttarilla kuin omalla.

Totuusyhteisö on käsittämättömän totuuden äärellä

Pursiaisen käyttämä käsite *totuusyhteisö* on fundamen-

talistisen yhteisön vastakohta. Pursiainen määrittelee totuusyhteisön seuraavasti:

- Se on niiden ihmisten yhteisö, jotka ovat yhdessä toistensa kanssa sitoutuneet totuuteen ja sen tähden altistavat itsensä toistensa ja yhdessä etsimänsä totuuden kritiikille.

Uskon kieli, totuusyhteisö ja kristillinen yhteisö linkittyvät yhteen. Pursiaisen mukaan *uskon äidinkieli* on apofaattista teologiaa.

- Uskon äidinkieli on puhetta pyhästä, kauheasta ja ihanasta salaisuudesta, kuten **Rudolf Otto** pyhän käsitteen määrittelee. Salaisuus on sitä, mikä on sanomaton.

Pursiaisen mukaan teologia on puhetta pyhästä, eli Jumalasta ja siten puhetta lausumattomasta.

Silloin kun yritetään puhua siitä, mikä on sanomaton, joudutaan käyttämään uskon äidinkieltä: kaksoislauseita. Siinä sanotaan ääneen *insinöörikielen* lause, esimerkiksi että Jeesus on Jumalan poika.

Sanoiksi muotoilematta, rivien välissä, sanotaan varaus, joka johtuu salaisuudesta. Varauksella on se, että ei tarkoiteta sitä, mitä sano-

taan. Nämä lauseet yhdessä ovat uskon kieliopin mukaisia lauseita. Siksi Poikakin kirjoitetaan Pursiaisen mukaan isolla alkukirjaimella.

- Silloin tähdennetään lukijalle, ettei tarkoiteta

samaa kuin silloin, kun sana kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella. Se, mitä isolla alkukirjaimella kirjoitettu Poika tarkoittaa, ei voida enää sanoa. Se on salaisuus. Ja uskon äidinkielellä ei puhuta

muuta kuin salaisuuksia.

Pursiainen pitää totuutta Jumalasta kaikkien itsessään valheellisten Jumalasta esitettyjen väitteiden summana. Mutta sekään ei ole koko totuus.

- Salaisuus ja mysteeri jäävät jäljelle, kun totuus Jumalasta eli kaikki hänestä sanotut valheet on sanottu.

Teksti: Tuomas Vaura
Kuvat: Ilari Huhtasalo

Kommentti

Tietyissä mielessä Pursiaisen ajatus fundamentalistin perusvirheestä liiallisena varmuutena on moderni, jos sitä tarkastellaan Descartesin aloittaman metodisen epäilyn valossa, jossa varmuus lopulta perustuu subjektiiviseen varmuuteen.

Modernin maailman ilmiönä myös fundamentalismissa on usein kyse vastaavan subjektiivisen varmuuden tavoittelusta. Mutta onko subjektiivisen varmuuden käsite Descartesin jalanjäljissä liian kapea? Voidaan kysyä, tarkoittaako se, että

jokin ei ole varmaa meille, että se ei voisi olla varmaa sinänsä meistä riippumatta, esimerkiksi ilmoitusteologian legitimoimana?

Jos näin olisi, silloin jotain lausetta pidettäisiin varmana sinänsä ja voitaisiin kuitenkin hyväksyä oma epävarmuus sen suhteen. Tosin silloin kaikkien ihmisten yhdessä ja kama moraali voi joutua helposti vaaraan, kun tällainen edeltä varmana pitäminen ja sen sidonnaisuuden eetos astuisi moraliin varpaille.

Vaikka **Augustinus** ei suuremmin lämmennyt skeptikoiden ajatuksille, hän on ilmaissut osuvasti epätäyd-

lisen tahdon ja uskonnolliseen kieleen liittyvän salaisuuden luonteen *De doctrina christianan* ensimmäisessä kirjassa. Tässä mielessä Pursiaisen tarkastelu ilmenee vähemmän modernissa valossa. Augustinus kirjoittaa: ”Puhuinko mitään, lausuinko mitään Jumalan arvoista? Ei, minusta tuntuu, että kaikki, se mitä tein oli toivetta puheesta. Jos sanoin jotain, se ei ollut sitä, mitä tahdoin sanoa. Mistä tiedän tämän? Yksinkertaisesti, koska Jumala on lausumaton.”

Tuomas Vaura

Mitä mieltä olet Pursiaisen tavasta käsittää fundamentalismi? Keitä Pursiainen oikeastaan kritisoi? Onko kritiikki oikeutettua? Keskustele aiheesta osoitteessa www.tyt.fi/forum Kyyhkysen otsikon alla.

Allah kutsui Cheikh Danfan islaminopettajaksi

CHEIKH OUSMANE CHEIKH DANFA KIERTÄÄ VIIKOSSA 17 KOULUA JA OPETTAA ISLAMIN USKOA SUOMEKSI.

- Lapsen on tärkeää saada oman uskontonsa opetusta ja säilyttää uudessa kotimaassa oma kulttuuriperintönsä. Vain oman kulttuurin tuntemisen kautta voi kasvaa suvaitsevaisesti ja toisia kunnioittavaksi ihmiseksi, juttellee puhelias Danfa jo ennen kuin ehdin saada nauhurin käyntiin.

Istahdan vantaalaisen Tuomelan koulun pulpettiin ja senegalilaissyntyinen Danfa ryhtyy kertomaan tiestään suomalaisen koulun opettajaksi.

- Vanhempani lähettivät minut pienenä Egyptiin opiskelemaan saatua stipendin. Olen käynyt kouluni Kairossa, jossa suoritin myös alemman korkeakoulututkinnon, joka antoi englannin kielen opettajan pätevyyden.

- Halusin jatkaa opintojani ja tutkin ulkomaisten yliopistojen opetustarjontaa. Suomessa sanottiin olevan maailman paras yliopistokoulutus ja tälle tielle olen jäänyt, vuodesta 1993 Suomessa asunut Danfa kertoo.

Vaikka oman kulttuurin tunteminen onkin Danfan mielestä tärkeää, hän ei osaa määritellä itselleen mitään

tiettyä kotimaata.

- Juureni ovat Senegalissa, nuoruusmuistoni Kairossa ja nykyinen perheeni Suomessa. Koen olevani eniten maailmankansalainen.

Danfa on valmistunut Jyväskylän yliopistosta erityispedagogiikan asian tuntijakoulutusohjelmasta maisteriksi. Opettajan pedagogiset opinnot hän suoritti Tampereella ja toimii Suomen ainoana pätevänä islamin opettajana. Työn ohella hän on jatko-opiskelijana Helsingin yliopistossa, jossa hän valmistelee väitöskirjaa varhaiskasvatuksesta.

Opetusta suurella sydämellä

Danfa kertoo, että suurin osa hänen oppilaistaan on maa-hanmuuttajia, jotka eivät ole välttämättä koskaan käyneet koulua.

- Oppilaani tulevat hyvin erilaisista kulttuuritaustoista, puhuvat eri äidinkieliä ja ovat taidoiltaan eritasoisia. Oppilaat ovat kotoisin pääosin arabimaista, Aasiasta, Afrikasta, Euroopasta, Venäjän itäosista ja tietysti myös Suomesta.

- Opetusryhmässäni saat-
taa olla yli kymmentä eri kansalaisuutta sekä shioja ja sunnejä sekaisin, mikä tekee työn hyvin haastavaksi. Shiojen ja sunnien opettaminen samassa ryhmässä on kuin opettaisi luterilaisia, katolisia ja ortodokseja yhtä aikaa, Danfa toteaa.

Danfan mukaan tärkeintä opetustilanteessa on katsoa lasta kokonaisuutena.

- Pysin suhtautumaan jokaiseen oppilaaseeni yksilönä. Heillä on takana usein rankkoja kokemuksia ja ensin on rakennettava luottamus lapsen ja aikuisen välille.

- Haluan tietää oppilaitteen taustoista mahdollisimman paljon voidakseni tarjota parasta mahdollista opetusta, Danfa sanoo.

Danfa näyttää silmin nähdyn nauttivan työstään. Yhden negatiivisen puolen hän sentään ammatistaan keksii.

- Raskainta työssäni on jatkuva kiire! Danfa puuskahtaa.

- Olen luonteeltani sosiaalinen ja haluaisin tutustua niin oppilaisiini kuin kollegoihini, sillä uskon kuulumisten vaihtamisen vaikuttavan positiivisesti työyhteisön

henkeen. Työni hektisyyden takia tähän ei ole tarpeeksi mahdollisuutta, harmittelee parhaimmillaan 27 eri koulua viikossa kiertänyt islamin opettaja.

- Auton sijasta tarvitsisin raketin! Danfa visioi.

Kiireinen kansankynttilä kertoo rentoutuvansa työpäivän jälkeen parhaiten perheensä parissa.

- Puolisoni toimii kielten opettajana yläasteella. Hänen kanssaan voimme jakaa tämän työn ilot ja surut.

Uskova opettaja – tunnustukseton opetus

Välitunnilla Danfa kumartuu Mekkaan päin ja polvistuu kirjaston lattialle rukoilemaan.

Samaa ei tapahdu uskonnon tunnilla, sillä koulun uskonnon opetus muuttui uskonnonvapauslain myötä tunnustuksettomaksi vuonna 2003.

- Luokassa keskitytään uskonnon asiasisällön opettamiseen, siellä ei harjoiteta uskontoa, Danfa täsmentää.

Danfa on tottunut Suomen uskonnon opetusta koskevaan lakiin, vaikka opettaisi-

kin mieluummin tunnustuksellista uskontoa.

- Rukous on olennainen osa islamin uskoa ja mielestäni on vähän köyhää erottaa ne toisistaan. Kunnioitan kuitenkin ehdottomasti Suomen lakia ja toimin, kuten minua on ohjeistettu, Danfa painottaa.

Uskontoa ei siis harjoiteta oppitunneilla, mutta Danfa kertoo saavansa juuri uskostaan voimaa opettajan työhön.

- Allah on kutsunut minut tähän ammattiin ja siunannut tehtäväni. Tunnen joka päivä tekeväni työtä, josta nautin ja jolla on merkitystä.

- Koen tekeväni hyvää ja kutsunkin usein itseäni sillanrakentajaksi kodin, koulun ja lasten välillä. Uskon, että

Allah on suunnitellut elämän polkuni valmiiksi, miettii Danfa luottavaisin mielin.

Islam tarkoittaa rauhaa

Danfan mielestä on surullista, että islamin usko päätyy usein otsikoihin lähinnä kapinallisten ääriyhmien tekemisten perusteella.

- Islam on rauhan uskonto ja muslimien velvollisuus on kohdella jokaista ihmistä vakaumuksesta riippumatta kunnioittavasti. Islam pitää kaikkia profeettoja suuressa arvossa.

- Jos joku mainitsee Profeetta Jeesuksen nimen, minun tulee vastata hänelle: Jumalan rauhaa Hänen kanssaan, Danfa antaa esimerkin.

- Kuten muissakin uskon-

noissa myös islamissa on erilaisia suuntauksia, joissa tulkitaan Koraania ihan hulusti, Danfa sanoo.

Häntä harmittaa, että shiitit ja sunnit menevät ihmisillä monesti sekaisin ja koko suuri islaminuskoisten ryhmä tuomitaan esimerkiksi itsemurhaiskujen perusteella.

- Sotaisat ihmiset eivät ole oikeita muslimeja, Danfa napauttaa.

Danfa pitää tärkeänä, että islamia opetetaan oppilaille nimenomaan suomeksi.

- On tärkeää, että uskonnon sanasto ja käsitteet tulevat tutuiksi valtakielellä. Näin lapset pystyvät kommunikoimaan uskonnostaan helpommin suomalaisten kanssa eikä islamista tule salakieltä.

- Olisi hienoa, jos kristityillä ja muslimeilla olisi yhteinen kieli, jolla keskustella uskonnoista keskenään!

Kunnioitusta kaikille

Kunnioittamisen teemaan Danfa palaa usein. Hän kertoo kunnioittavansa uskontoa ja lakia - sekä ennen kaikkea toista ihmistä. Lähimmäisen kunnioittaminen on Danfan mielestä ihmisen tärkeimpiä tehtäviä, uskontokunnasta riippumatta.

- Yhtä tärkeää kuin oman uskonnon, historian ja kielen tietäminen on muiden kulttuurien tuntemus. Lapsille tulisi ehdottomasti opettaa perusasiat myös muista uskonnoista ja heidän tavoistaan. Vain avoimen vuoropu-

helun kautta voidaan päästä kohti rauhaa ja yhteisymmärrystä, Danfa uskoo.

Danfan suomalainen puoliso on muslimi ja heidän kolme pientä lastaan kasvavat luonnollisesti islamin uskoon.

- Heidät kasvatetaan kuitenkin todella suvaitsevaisiksi, Danfa lisää hymyillen.

Pula pätevistä opettajista

Suomen islaminuskoisten määrä kasvaa koko ajan. Danfa yksin ei ehdi opettaa kaikille Suomen muslimille uskontoa ja pätevistä islamin opettajista alkaa olla huutava pula.

Ratkaisuksi ongelmaan Helsingin yliopisto tarjosi viime lukuvuonna ensi kertaa opettajan pätevytysopin-
toja islamin aineen opettajaksi. Hakijoita koulutusohjelmaan ei tullut lainkaan. Syyksi tähän yliopisto arvelee muun muassa ohjelman liian kovia kielitaitovaatimuksia.

Danfa toivoo, että päteviä opettajia valmistuisi pian lisää. Yhdeksi syyksi opettajien vähään kiinnostukseen aineen opettajuutta kohtaan

Danfa näkee pysyvien virkojen puuttumisen.

- Kaikki islamin opettajat ovat pätkätöyläisiä. Minäkin jaksaisin kiertolaisen elämää paremmin, jos työn jatkuvuus ensi vuonna olisi varmuudella tiedossa, Danfa virnistää ja kiirehtii päivän seuraavaan kouluun opettamaan.

Lisätietoa
pätevytymisestä
islaminopettajaksi:

www.helsinki.fi/behav/valinnat/opped_08/haku08_erilliset_elamankatsomus.htm

Koulun uskonnonopetus laissa

Uusi uskonnonvapauslaki astui voimaan 1.8.2003.

Sen myötä perusopetus- ja lukiolaeissa käsite *tunnus-
tuksellinen uskonnonopetus* korvataan käsitteellä *oman uskonnon opetus*. Oppilaalla on edelleen oikeus saada oman uskontonsa opetusta ja toisaalta myös velvollisuus osallistua sen opetukseen.

Uskonnonopettajalta ei edellytetä enää opetettavan uskonnon kirkon jäsenyyttä. Opettajalta edellytetään kuitenkin kyseisen aineen hallintaa.

Lakiuudistuksella ei puututa kouluperinteisiin, kuten esimerkiksi virsien laulamiseen. Juhlilla katsotaan olevan kulttuuria säilyttävä ja välittävä merkitys; siten kaikki oppilaat voivat osallistua niihin uskontokunnasta riippumatta.

Teksti:
Eveliina
Lauhio
Kuvat:
Pekka
Musta-
kallio

Altтарыпојат реластам

THE ALTAR BOYZ ON MUSIKAALIKOMEDIA KRISTILLISESTÄ POIKABÄNDISTÄ, JOKA TAHTOO PELASTAA IHMISTEN SYNTISET SIELUT. THE ALTAR BOYS ON SAANUT ENSI-ILTANSA ALUN PERIN YHDYSVALLOISSA VUONNA 2005. NYT SUOMENNETUN JA MEIKÄLÄISIIN OLOIHIN MUOKATUN MUSIKAALIN PÄÄTÄHTENÄ NÄHDÄÄN TEINIDOLI ANTTI TUISKU. MYÖS MUISSA ROOLEISSA ON NUORIA LAULAJALAHJAKKUUKSIA.

Tekstit: Laura Sahamies
Kuvat: Elina Riecki, Ilari Huhtasalo ja The Altar Boyz

Arvio

Lähdin esitykseen mahdollisimman avoimin mielin, yrittäen heittää luontaisen kyynisyyteni nurkkaan. Kun huomasin, että ympärilläni on pelkkiä hysteerisiä teinittyttöjä, ajattelin että en pääse hengissä teatterista ulos.

Kyynisyyteni sai kuitenkin nopeasti kyytiä kun energinen show alkoi.

Jo toisena esitetty ”Rytmin mä häneltä sain” oli mukaansatempaava ja lähes ärsyttävyyteen asti mieleen tarttuva renkutus.

Huomasin myös hymyillen, että kaikki esiintyjät ovat todella käyneet salilla, kuten Ville-Veikko minulle oli maininnut - ja kuntoa esitykseen tarvittiinkin.

Tempo oli koko ajan esityksessä nopea ja tanssi-askleet sen mukaiset. Hiki

roiskui viidennellekin penkikiriville asti, mutta sen pystyi antamaan anteeksi kun katsoi poikien hiestä kiiltäviä lihaksia.

Esiintyjien energia ja hyvä mieli tarttuivat yleisöönkin. Kaikki pojat ovat taitavia laulajia ja tanssijoita.

Erityisesti Mark oli ihastuttavuudessaan kuin suoraan drag-showsta, Juanin lanteet keinuivat silmiä miellyttävästi ja jos jollakin on ollut

epäilyksiä Antti Tuiskun laululahjoista, ne osoittautuivat vääriksi.

Musikaali oli hyvin harjoiteltu ja taitavasti esitetty ja soitettu. Energiataso säilyi lähes koko esityksen ajan, lukuun ottamatta loppupuolella olevaa, ehkä hieman liian pitkää rauhallista jaksoa.

Vuorosanat ja laulujen tekstit olivat kyllä paljon kaksimielisempiä kuin olin odottanut, tosin suurin osa

massa kirkuvia sieluja!

The Altar Boyz- musikaalikomedia

Ohjaus: Samuel Harjanne

Koreografia: Osku
Heiskanen

Esiintyjät:
Matthew: Antti Tuisku

Mark: Jyri Numminen /
Tuukka Raitala

Luke: Ville-Veikko Niemelä/
Kimmo Malin

Juan: Joaquin Hernandez

Abraham: Petrus Kähkönen
/ Ville-Veikko Niemelä

Aleksanterin teatterissa
23.5 saakka

www.altarboyz.fi

Ville-Veikko Alttaripoikana

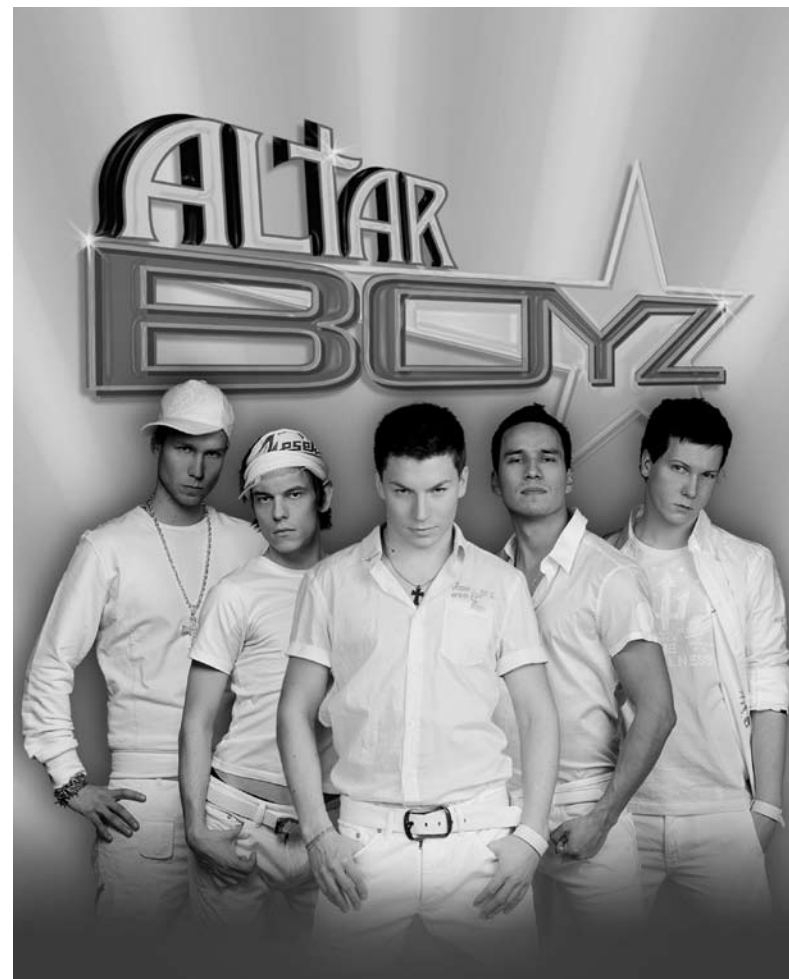
Kristillinen poikabändi Altar Boyz saapuu Helsinkiin keikalle pelastamaan ihmisten sieluja! **Ville- Veikko Niemelä** on yksi alttaripojista Aleksanterin teatterissa pyörivässä musikaalissa.

Ville-Veikko on ehtinyt tehdä jo paljon. Hän opiskelee laulua Pop-jazz-konservatoriossa ja opiskelupaikka hänellä on myös Helsingin yliopiston farmasian laitoksella. Lisäksi syksyllä

alkavat opinnot Stadiassa laulupedagogiikan puolella. Viime kesänä hän lauloi myös Savonlinnan oopperajuhlien kuorossa. Altar Boyz -musikaaliin hän pääsi koe-esiintymisen kautta.

Kaikki lähtee itsestä

Ville-Veikolle musikaali on ensimmäinen varsinainen roolisuoritus. Ensi-iltaa edelsi raskas kahden kuukauden

nuoresta yleisöstä ei niitä varmasti tajunnut. Se ei kuitenkaan estänyt tyttöjä kikattamasta jokaiselle sanalle, jonka pojat päästivät suustaan. Oli kuitenkin mukavaa, että varttuneempi kuulijakunta sai nauraa rahassa härskille jutuille.

Altar Boyz ei ole maailmaa mullistava esitys, mutta sen katsoo iloisin mielin. Musikaalin sanoma on myös hyvin selkeä. Kaikki ovat tervetul-

leita suuren taivaan perheeseen, sellaisena kuin ovat. Se on jotain mistä nykykirkkokin voisi ottaa mallia!

Antti Tuisku sanoi, että Altar Boyz on onnistunut tavoitteessaan, jos ihmiset lähtevät teatterista hymyssä suin. Sieluani esitys ei ehkä pelastanut, mutta Antin tavoite sentään toteutui.

harjoittelujakso, johon kuului Elixian sponsoroimia tanssitunteja ja punttisalia. Ville-Veikon roolihahmon Luken oli erityisesti tärkeää saada lisää massaa.

Hän toteaaakin nyt tyytyväisenä, että tulokset kyllä

näkyvät. Tanssi ei meinannut aluksi sujua, mutta vähitellen askeleet tulivat tutuiksi.

Musikaalin hahmot vaikuttavat yksinkertaisilta kauniilta pojilta. Ville-Veikon mielestä hahmojen monipuolisuus tulee kuitenkin jokai-

sesta näyttelijästä itsestään.

- Meitä kannustettiin alusta asti antamaan itsensä roolihahmoillemme. Käsikirjoitus ei ehkä ole niin syvällinen, mutta hahmojen syvyys tulee jokaisesta meistä itsestämme.

Vastaus kirkon jäsenkatoon?

Kristillinen poikabändi taistelemassa ihmisten sieluista? Ville-Veikko myöntää, että ajatus voi kuulostaa absurdilta ensi kuulemalta. Itse hän ei epäröinyt lähteä mukaan.

Esityksessä on poikabändikliseitä ja toisaalta monia uskonnollisia asioita parodioidaan. Roolihahmot ovat kuitenkin tosissaan ja ovat vilpittömiä tarkoituksessaan.

Ville-Veikon mielestä kirkko voisi löytää musikaalista jopa ideoita jäsenmääränsä laskun hillitsemiseen.

- Mielestäni tuomme esille kristinuskon hyviä puolia. Nii- tä ei hierota naamaan, vaan ne ikään kuin tarjotaan help- pona pakettina. Ehkä uskon- toa pitäisi tuoda lähemmäksi ja mielestäni musikaalista voisi löytyä ideoita tähän, Ville-Veikko miettii.

Kateus on synneistä pahin

Altar Boyzin nettisivuille kävijät voivat tunnustaa syntinsä. Ville-Veikko kertoo omaksi synnikseen kateuden. Onko kateutta sitten herän- nyt, kun mukana on selkeästi yksi kuuluisuus, Antti Tuisku?

- Ei, Antti sanoi alusta asti, että on yksi porukasta ja että kaikkia ovat tasa-ar- voisia. Ja kyllä meistä toiset- kin ovat saaneet faneja.

Ville-Veikko kertoo kaik- kien tulevan hyvin toimeen keskenään. Porukassa he

ovat ihmetelleet miten on mahdollista että ihan kaikki pitävät toisistaan. Monet ovat myös sanoneet sen nä- kyvän lavalla.

Kuinka pelastus sitten saa- vutetaan? Ville-Veikolla on vastaus heti valmiina:

- Tule katsomaan keikka! Tähän mennessä Altar Boyz on joka esityksessä onnistu- nut voittamaan yleisön sielut puolelleen.

Antti Tuisku musikaalitähtenä

Altar Boyz -musikaalin pää-tähtenä **Antti Tuisku** on tällä hetkellä hyvin kiireinen. Musikaalin esitykset jatkuvat toukokuun loppuun ja myös uusi levy on tekeillä. Antti ei silti kadu päätöstään lähteä esiintymään kristillisestä poikabändistä kertovaan musikaaliin.

- Tämä on ollut kasvun paikka, kertoo Antti.

Anttia pyydettiin mukaan musikaaliin noin vuosi sitten. Alussa hän epäroi. Hommia oli jo enemmän kuin tarpeeksi ja samalla hänelle tarjottiin myös tv-työtä. Antti kaipasi kuitenkin muutosta.

- Koin ettei oman musiikin saralla ollut mitään annettavaa. Ajattelin, että jutusta voisi olla hyötyä omalla alallani, koska se auttaisi kehittämään tanssia sekä laulutaitoani, jota en koskaan ole pitänyt vahvimpana alueenani.

Nyt Antti ei kadu päätöstään. Yksityisyrittäjänä hän on tottunut laatimaan oman aikataulunsa ja olemaan ihmisten ympäröimänä ja huomion keskipisteenä. Musikaali on opettanut hänelle nöyryyttä, koska kaikki esiintyjät on otettava samalla tavalla huomioon.

- Meillä on todella hyvä ryhmähenki ja kaikki tulevat toimeen. On ollut todella hauskaa!

Onnistunut yhdistelmä uskonnollisuutta ja poikabändeyttä

Anttia pelotti etukäteen se, miten ihmiset suhtautuisivat musikaaliin kristillisestä poikabändistä. Musikaali on ollut suosittu Yhdysvallois-

sa, mutta Suomessa sitä ei etukäteen tunnettu. Antille lähes pelkästään positiivinen palaute on ollut erityisesti suuri helpotus.

- Pelkäsin etukäteen hirveästi ihmisten suhtautumista. Varsinkin kun tiesin, että kritikit odottavat, että Antti Tuisku jotenkin pilaa projektin.

Antin mielestä musikaalin suosio johtuu ristiriidasta uskonnollisuuden ja poikabändikluseiden kesken. Alussa hänkin mietti voiko idea toimia, mutta esitykset ovat osoittaneet pelon vääräksi.

- Meillä on ollut aivan hervottomia esityksiä, joissa yleisö nauraa koko ajan.

Antin mielestä musikaali on onnistunut myös siinä, ettei se herjaa uskontoa:

- Pojat ovat tosissaan kaikessa siinä mitä he sanovat ja tekevät. Vitsit syntyvät yleisön omassa mielessä, Antti toteaa.

Korkeampi voima on olemassa

Kuinka Antti Tuisku sitten itse suhtautuu uskontoihin ja hengellisyyteen? Antti kertoo, että hän on jo pienestä pitäen hakenut vastauksia isoihin kysymyksiin. Hänen mielestään elämällä on jokin suurempi tarkoitus, kaikki vain eivät halua avata sille silmiään.

Hän kokee, ettei ole itse niin vahva ihminen, että pärjäisi ilman ohjenuoraa elämässään. Antti ei hae vastauksia kuitenkaan vain yhdestä uskonnosta.

- Olen sellainen ihminen, että jos minulle annetaan ennalta määrättyjä normeja tai moraalिसääntöjä, minusta

tuntuu että tukehdun.

Antti tuo esiin kabbalan, joka tukee hänen omaa ajatustaan elämästä.

- Kabbala on vain yksi elämänohje, se ei sulje pois evankelisluterilaista uskontoani. En ole eroamassa kirkosta!

Syntinen Tuisku

- Kaikki me olemme syntisiä ihmisiä, vastaa Antti kysyttäessä hänen omista paheistaan. Hän myöntää, että häneen on tarttunut lappilainen tapa kiroilla paljon.

- En tarkoita sillä mitään pahaa, mutta se on huono tapa. Antti lisää myös, että esimerkiksi joskus ystävän mieltietty ei ole ollut hänen mieleensä.

- Omien ajatusten kanssa täytyy vain painiskella eikä antaa niille valtaa.

Altar Boyz -musikaalin jälkeen Antti aikoo reissata niin paljon kuin aikataulu sallii. Myös uusi levy on tekeillä, jonka olisi tarkoitus ilmestyä ensi kesän lopussa. Kesällä ei Anttia keikoilla näy.

- Otan nyt aikaa itselleni ja mietin tulevia suunnitelmia.

Vielä puhuttaessa Altar Boyzista Antti huomauttaa musikaalin tärkeimmästä tarkoituksesta.

- Tavoitteemme on saada skeptisimmätkin yleisön jäsenet lähtemään näytöksestä hymyissä suin. Ja siinä me olemme mielestäni onnistuneet joka kerta.

With Love to the Readers of
KYYHIKYNEN

ALTAR BOYZ

LUKE • MARK • MATTHEW • JUAN • AABRAHAM

Osman, teologi Istanbulista

MONI HELSINKILÄINEN TEOLOGI TIETÄNEE JO, MILLAISTA ON TEOLOGIANOPISKELU JOEN-SUUSSA. ENTÄPÄ ISTANBULISSA? OSMAN OPISKELEE ISLAMILAISTA TEOLOGIAA VALTIONYLI-OPISTOSSA TURKISSA JA AIKOO KUKATIES VALMISTUTTUAAN IMAAMIKSI.

Tervehdys Kyyhkysen lukijoille!

Päätoimittajanne pyynnöstä valotan tässä kirjoituksessani joitakin islamiin, islamilaiseen teologiaan ja sen opiskeluun ja Turkkiin liittyviä kysymyksiä. Olen itse teologian jatko-opiskelija eli valmistelen siis väitöskirjaa Istanbulin yliopiston teologisessa tiedekunnassa.

Jos Turkissa haluaa lähteä opiskelemaan teologiaa, on lähes välttämätöntä, että käy erityisen Imam Hatip -lukion, jonka opetussuunnitelmaan totunnaisten aineiden ohella kuuluu Koraanin lukua, arabian kieltä ja eksegetiikkaa. Näitä lukioita on Turkissa useita. Niiden lisäksi on toki myös muunlaisia ammatinvalintaan valmistavia lukioita, kuten esimerkiksi kaupallisen alan lukio.

Imam Hatip -lukiolaiset saavat lisäpisteitä lukiovalinnastaan yliopiston valintakokeessa, mikäli haluavat jatkaa teologiseen tiedekuntaan. Teoriassa on myös mahdollista, että pääsee opiskelemaan teologiaa jonkin toisenkin lukiotutkinnon kautta, mutta silloin täytyy sijoittua yliopiston kaikille yhteisessä valintakokeessa muutamansadan parhaan joukkoon. Tämä on ymmärrettävästi haastavaa, sillä valintakokeeseen ottaa osaa yli miljoona kokeesta ympäri maata.

Periaatteessa jo Imam Hatip -lukion jälkeen voisi toimia imaamina, mutta hallituksen uskontopolitiikka pyrkii estämään sen, sillä teologinen yliopistokoulutus halutaan pitää välttämättömänä ehtona uskonnollisessa virassa toimimiselle.

Turkkihan on perustuslaillisesti sekulaari valtio, jossa valtion perustajan **Kemal Atatürkin** periaatteiden hengessä halutaan kontrolloida uskonnollisten muotojen esiintymistä. Perustuslaki takaa uskonnonvapauden yksilölle, mutta uskonnolliset yhteisöt ovat toisaalta valtion valvonnassa. Valtio valvoo uskontojen välisiä suhteita aktiivisesti ja perustuslain nojalla kieltää uskonnollisia yhteisöjä osallistumasta poliittiseen toimintaan.

Teologian perustutkinto-opiskelu kestää neljä vuotta. Liitteenä artikkelissani on tiedekuntamme englanninkielisen esitteen ja opinto-oppaan nettiosoite, jota kautta pääsee tarkemmin tutustumaan opetussisältöihin. Lyhyesti referoiden aiheet käsittävät niin kieliä, ihmis- ja yhteiskuntatieteitä kuin Atatürkin periaatteitakin, sekä totta kai myös Koraaniin liittyviä opintojaksoja.

Tämän neljän vuoden jälkeen voi toimia imaamina jossain moskeijassa tai sitten Koraanin opettajana. Jos mieli saarnaajaksi tai valtiolliseen uskonnollisten asioiden hallintojohtajan (turk. *müfti*) virkaan, joita on kaupungeissa ja maakunnissa, täytyy opiskella vielä 30 kuukautta

lisää. Jos puolestaan haluaa lukion uskonnonopettajaksi täytyy opiskella kolme lisälukukautta.

Turkissa uskonnonopetus alkaa peruskoulussa neljänneltä luokalta lähtien. Tämä opetus käsittää tietenkin varsin yleistä islamin uskonnon perustietoutta eivätkä koululaiset opiskele esimerkiksi Koraanin lukua. Mikäli oppilas ei ole muslimi, ei hänen tarvitse osallistua opetukseen. Sen sijaan jos koululaisilla on kiinnostusta Koraaniin, voivat he peruskoulun jälkeen käydä koraanikoulua, joko kesäisin tai yhden lukuvuoden ajan. Nämäkin koulut ovat kaikki valtiollisia. Peruskoulun uskonnonopettajaksi valmistutaan pedagogisen tiedekunnan kautta erikoistumalla uskonnon oppiaineeseen.

Imaami työskentelee moskeijassa apunaan erityinen avustaja, turkiksi *müezzin*. Hän toimittaa rukoushetket viisi kertaa päivässä sekä erityisen perjantairukouksen, johon kaikkien muslimimiesten on ehdottomasti (*uskonnollisessa mielessä*) osallistuttava. Lisäksi naiset voivat osallistua niin tahtoessaan. Isossa moskeijassa saattaa toimia myös useampia imaameja ja avustajia.

Islamissa uskomme että Abraham, Mooses, Jeesus ja monet muut myös Raamatussa mainitut henkilöt olivat Jumalan lähettämiä. Joka ei tätä tunnusta ei voi olla muslimi. Ensimmäinen näistä lähettäjästä oli Adam ja viimeinen Muhammed. Heidän välissään vaikutti siis monia profeettoja, jotka oli lähetetty oman kansansa pariin puhumaan omaa kieltään ja toteuttamaan erityistä tehtävää. Jotkut heistä myös ennustivat viimeisen profeetan eli Muhammedin tuloa. Koraaniin on kirjoitettu heidän nimensä ja tarinansa.

Kerron vielä lyhyesti vaihto-opiskelukaudestani Göttingenin yliopiston (Georg-August-Universität Göttingen) teologisessa tiedekunnassa. Omalla yliopistollani ja Göttingenillä on ollut voimassa nyt kolmen vuoden ajan kahdenvälinen Erasmus-vaihto-ohjelma. Olin itse ensimmäinen turkkilainen vaihto-opiskelija teologisessa tiedekunnassa. Minun jälkeeni kiinnostus on kovasti lisääntynyt ja tänä vuonna Göttingenissä lienee jo neljä teologian vaihto-opiskelijaa. Valitettavasti tähän mennessä emme ole saaneet ketään göttingeniläistä teologia vaihtoon Istanbuliin, mutta tähän on tulossa ensi vuonna muutos erään saksalaisen naisopiskelijan muodossa.

Teologien vaihto-ohjelma on toiminut erittäin hyvin, mikä Göttingenissä on suuresti ekumeenisen teologian professorin ja tiedekunnan dekaanin Martin Tamcken ansiota. (Hän on hyvin perehtynyt orientalistiikkaan ja tekee erittäin arvokasta työtä uskontodialogin hyväksi.) Minulla oli myös mahdollisuus asua kristillisessä teologianopiskelijoiden asuntolassa, jonka päivärytmiin myös osallistuin. Uskoakseni olimme kummatkin toisiltamme paljon tuon yhdessä elämisen aikana. Ennen kaikkea olimme tuntemaan toisemme, mikä olikin mielestäni yhdessä asumisen tärkein päämäärä.

Osman Sacid Ari
(saksasta suomentanut: Pekka Mustakallio)

*Istanbulin yliopiston teologisen tiedekunnan esite ja
opinto-opas (englanniksi):*
www.istanbul.edu.tr/ilahiyat/facultyoftheology.pdf

Monoteismi mullisti u

LÄHI-IDÄN KULTTUURIPIIRISSÄ SIIRTYMINEN UHRIKULTISTA LAKIPOHJASEEN MONOTEISMIIN OLI ENNENKUULUMATONTA. MIKÄ AIHEUTTI JUMALPARVEN KUTISTUMISEN VAIN YHTEEN JUMALAAAN? VUOSISATOJEN AIKANA TAPAHTUNEESTA KEHITYKSESTÄ EI OLE SUURIA MÄÄRIÄ TIETOJA, MUTTA VANHAN TESTAMENTIN EKSEGETIIKAN TUTKIJA, **JUHA PAKKALA** ON LÖYTÄNYT SELITYKSEN.

uskonnon

Ennen temppelin tuhoa

Monolatria esiintyi Lähi-idässä aikaisin, jopa pronssikaudella.

- Useilla alueilla ja jopa kaupungeilla oli ”meidän Jumalamme”, joka oli kaikki kaikessa. Samalla uskottiin muidenkin jumalien olemassaoloon, selvittää Pakkala termiä.

Israelin Jahve oli Jerusalemin oma Jumala, jonka palvonta pyöri uhrikultin ympärillä. Temppli oli paikka jossa Jahven ajateltiin fyysisesti asuvan ja kaikki palvonta keskittyi sinne.

Monarkian aikana eläneen Jahven rinnalla eli muitakin jumalia, esimerkiksi Jahvelle alisteinen Asera-jumalatar. Aseran merkitys saattoi vaihdella eri alueilla, mutta ennen temppelin tuhoa Jerusalemin temppelissä voidaan uskoa olleen puu tai erilaisia puusta tehtyjä Asera-patsaita, jotka ovat olleet jumalattaren symbolina.

Vaikeudet kohtaavat

Sysäys monoteismin synnylle on Pakkalan mukaan temppelin hävitys. Tästä alkanut uskonnollinen kriisi aloitti monoteismiin johtaneen pro-

sessin.

Jahven fyysinen kotipaikka oli tuhottu ja temppeliin sidottujen israelilaisten identiteetti oli hukassa. Temppli, maa ja monarkia, oli menetetty.

Jerusalemin uhrikultti vaihtui lain noudattamiseen, mikä oli alueella erikoinen

uskon perusta. Kun menneisyyttä alettiin tulkita uuden uskonnon valossa, nähtiin vain syntiä.

Varsinainen monoteismi syntyi mahdollisesti hyvin pienessä joukossa, kun jotkin piirit alkoivat vaatia, ettei muita jumalia saanut enää palvoa. Vanha testamentti on pitkälti syntynyt näiden piirien parissa.

Taustalla rajoittavalle

kehitykselle oli pyrkimys määrittää oma identiteetti, pelastaa oma uskonto. Alkoi uskonnollinen eriytyminen Lähi-idän uskontojen peruskäsityksistä.

Pakkalan mukaan Vanhan testamentin eri aikoina kirjoitettuja tekstejä verrattaessa on nähtävissä monoteis-

“Tutkimusten perusteella näyttää siltä, että kehitys monoteismiin on todella juutalaisuuden erityispiirre.”

voa Israelin omaa Jahvea.

- Vaikka jotkut tutkijat ovat muuta esittäneet, teksteissä on nähtävissä itsenäisen monoteismin kehitys, jonka ratkaisevat vaiheet on selitettävissä ilman ulkopuolisia vaikutteita, kertoo Pakkala.

Yhteisiä virtauksia

Monien vanhasta testamentista löytyvien alkumyyttien tausta on löydettävissä Mesopotamiasta. Esimerkiksi vedenpaisumuskertomus löytyy myös Gilgamesh- eepoksesta.

Pakkalan mukaan useat myytit ovat ajattomia selitysmalleja, kertomuksia joilla selitetään maailman syntyä ja tapahtumia. Yk-

sityiskohdat ovat erilaisia, mutta pääpiirteissään tarina on eri kulttuureissa hyvin samanlainen. Jotkut tutkijat ovat esittäneet, että alueella olisi todella tapahtunut his-

“Myös faarao Ekh- natonin Egyptissä harjoittamassa uskossa noin 1300-luvulla eKr on havaittavissa monoteistisiä pi- irteitä.”

toriallinen vedenpaisumus.

- Kun näen kuvia näistä spekuloiduista Mustanmeren syvyyksissä olevista kaupungeista, niin voin ehkä uskoa tähän, Pakkala naurahtaa.

Myös faarao Ekhnatonin Egyptissä harjoittamassa uskossa noin 1300-luvulla eKr on havaittavissa monoteistisiä piirteitä, mutta sillä ei näyttäisi olevan suoraa vaikutusta juutalaisen monoteismin syntyyn, sillä jälkimäisen kehitys alkoi vasta 600-luvulla eKr.

Monoteismi ei ole kuitenkaan syntynyt mihinkään tyhjiöön. Kaikkia vaikutteita ei voida osoittaa kiistattomasti, sillä varsinkin persialaisajan historiaa on tutkittu vasta vähän.

Assyrian vaikutus Israelin uskontoon on ilmeinen, mutta vaikutus monoteismin syntyyn, Juha Pakkalan mukaan, vähäinen.

- Tutkimusten perusteella

näyttää siltä, että kehitys monoteismin on todella juutalaisuuden erityispiirre, Pakkala toteaa.

Vaikutteita muista kulttuureista on kuitenkin nähtävissä monissa muissa uskonon piirteissä, selkeimmin ikonografiassa. Egyptin vaikutus näkyy Juudan alueelta löydetyistä sineteistä, joista löytyy esimerkiksi pyhä pillerinpyörittäjä, Egyptiläisen auringonjumalan symboli.

- Mikä sitten on todellinen yhteys Egyptiin, sitä haluaisin tutkia, miettii Pakkala. Pakkala haluaa korostaa evoluutiota monoteismin synnystä: temppelin tuho pakotti uskonnon muuttumaan.

Ulkoa tuleva uhka on aina ollut hyvä kimmoke uskonnon sisäisen selkeyden kasvattamiseen. Eriytyminen on tapahtunut olosuhteiden pakosta.

- Vaikka jotkut tutkijat ovatkin esittäneet, että monoteismi olisi juuri Egyptistä kopioitu syntyvään juutalaisuuteen, on silti todennäköisempää, että monoteismin synty on pikemminkin itsenäinen kehitys, Pakkala toteaa.

Teksti: Raakel Koittola
Kuvat: Ilari Huhtasalo

Lisäluettavaa:

Raimo Hakola ja Juha Pakkala : Kristinuskon ja juutalaisuuden juuret. Arkeologian näkökulmia. Kirjapaja 2008.

hyvä työ ei ole uskon asia

Pappisliitto sinun tukenasi opiskelussa ja työelämässä

liity Pappisliiton opiskelijäseneksi!

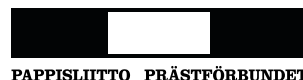
Opiskelijajäsenyys on ilmainen.

Mitä saat?

- neuvontaa ja koulutusta työllisyysasioissa
- Crux-lehden postiluukkuusi kuusi kertaa vuodessa
- matkavakuutuksen
- mahdollisuuden hakea matka-apurahaa

Liiton opiskelijajäsenenä voit liittyä Eriytiskoulutettujen työttömyyskassaan erillistä korvausta vastaan.

Liiton opiskelijatoiminnasta vastaa opiskelijasihteeri Sanna Ylä-Jussila p. (09) 150 2455, sanna.yla-jussila@akiliitot.fi
www.pappisliitto.fi

PAPPSLIITTO PRÄSTFÖRBUNDET

Uskonnollinen ihminen ja hänen Jumalansa

Ihminen on *homo religiosus*. Yksi luottaa kaikkeen aina vakuutuksista onnennumeroihin, toinen taas loputtomaan talouskasvuun ja tekniikan mahdollisuuksiin. Kolmas uskoo näkevänsä tulevaisuuden pörssin numerotauluista ja neljäs ehkä toivoo jonkin poliittisen ideologian tekevän koko maailman autuaaksi. Monia ilmiöitä voidaan tarkastella teologisista lähtökohdista, sillä uskoa ja luottamusta moniin, joskus kummallisiltakin tuntuviin asioihin on osin siksi, että ihminen etsii jatkuvasti näille taipumuksilleen kohteita, jumalia.

Lutherin mukaan Jumalaksi kutsutaan sitä, johon ihminen turvautuu ja jolta hän odottaa kaikkea hyvää. ”Jumalana pitäminen ei ole mitään muuta kuin uskomista ja luottamista sydämen pohjasta... yksin sydämen usko ja luottamus (*cordis fides atque fiducia*) tekevät ja asettavat sekä Jumalan että epäjumalan. Mikäli usko ja luottamus ovat oikeita ja vilpittömiä (*recta et sincera*), sinulla on oikea Jumala (*Deus rectus*). [...] Sinun Jumalasi on epäilemättä se, mihin olet missä tahansa asiassasi kiinnittänyt sydämesi ja luottamuksesi.” (IK, 1. käskyn selitys.)

Lutherilla oli terävä kynä ja hän käsitti, että ihmisen uskonnollisuudella on myös petollinen kääntöpuoli – Luojan paikan uskon ja luottamuksen kohteena saattaakin ottaa jokin luotu. Sydän kiinnittyy tärkeimpänä pidettyyn myös Jeesuksen opetuksissa ja on kirkkoisä **Augustinuksen** kuuluisan lauseen mukaan levoton niin kauan, kunnes saa levon Jumalassa (Conf. I). ”Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi” (Mt 6:21).

Vatikaanin II kirkolliskokous puolestaan opetti, että Jumala odottaa ihmistä hänen sydämessään ja juuri siellä ihminen ratkaisee kohtalonsa. Kosiilin isät teroittivat, että mennessään sydämeensä ihminen tunnistaa (*agnoscens*), että hänessä on ”kuolematon sielu, eikä hän anna pelkästään fyysisistä ja sosiaalisista olosuhteista lähtevän petollisen kuvittelun halventaa itseään, vaan saavuttaa päinvastoin itse todellisuuden ytimen (*profundam*)” (EM 14).

Samansuuntaisesti oli jo toisella vuosisadalla opettanut **Clemens Aleksandrialainen**, joka alleviivasi punaisella Jumala-käsitteen merkitystä ihmisen maailmankuvan rakentumisessa (Protr. VI 69). Clemens opetti, että asiat ymmärretään siitä käsin, miten niitä ”mitataan” (*metreîtai*) ja että Jumala yksin on kaiken olemassa olevan oikea mitta (*dikaion métron*), jonka mukaan muut asiat tulee punnita. Näin käsitys Jumalasta on hänen mukaansa suorassa suhteessa käsitykseen todellisuudesta.

Epäilemättä ihmisen käsitys todellisuudesta vaikuttaakin siihen, mihin hän uskoo ja luottaa. Eri teologisissa perinteissä on kuitenkin erilaisia käsityksiä siitä, millainen ihminen pohjimmiltaan ja kyvyiltään on. Eikä kysymystä todellisesta Jumalastakaan ole ilman kysymystä todellisesta ihmisestä.

Joona Salminen

Saara-Maria Jurva

*opiskelijaedustaja kollegiossa,
tiedekuntaneuvostossa ja
kirkon teologikoulutus-
toimikunnassa*

Yliopiston kollegiolla riittää tänä keväänä puuhaa. Kansleriehdokkaiden vaali oli huhtikuussa, toukokuun lopulla valitaan rehtori ja kesäkuussa vararehtorit. Henkilöt valitaan tehtäviin viiden vuoden kaudeksi, mutta jos yliopistolakiuudistus astuu voimaan suunnitelmien mukaan, heidän kautensa jää puolentoista vuoden pituiseksi. Lisäksi jää nähtäväksi valitaanko heidän jälkeensä enää koskaan kansleria ja rehtoreita. Ainakin tehtävänkuvien ja nimikkeiden funktionaalisuus arvioidaan uudelleen.

Opiskelijoiden aloitteesta tiedekuntamme opintoihin suunnitellaan uutta kirkkohistorian, systemaattisen teologian ja käytännöllisen teologian yhteistä opintojaksoa, ”Mitä on luterilaisuus?”. Opintojakson sisältö on vielä arvoitus, mutta se on ainakin varmaa, ettei **Markku Koiviston** uusi kirkkokunta kuulu oppisisältöihin. Ainakaan enempää kuin kirkkohistoriallisessa mielessä. Piispa Heikka toki liittäisi koivistolaisuuden myös systemaattisen teologian alaan opiskeltaessa nykypäivän hereettisiä suuntauksia.

Tämän kevään viimeisessä publiikissa lienee tiivis tunnelma. Suuri valmistuvien määrä ei tiedä tiedekunnalle ainoastaan loistavia tilastotietoja vaan myös sitä että yksi muutosvaihe on ohi: tutkinnonuudistus on saatettu loppuun. Vaikka opiskelijan arkeen vaikuttavia suuria muutoksia ei ole luvassa lähiaikoina, työllistää tuleva yliopistolakiuudistus tiedekunnan henkilökuntaa varmasti paljon. Nyt olisi mahdollisuus esimerkiksi lakkauttaa teologinen tiedekunta ja tehdä siitä oma laitoksensa humanistiseen tiedekuntaan.

Ylioppilaskunta- raportti

Lauri Laine

*Ainejärjestöjen edustajisto-
ryhmän puheenjohtaja*

Utilitarismia ylioppilaskunnassa

Kyyhkysen ajankohtaisohjelmassa ”Ylioppilaskuntapolitiikan arkipäivää” puhutaan tällä kertaa tiukkaa talousasiaa - maailman rikkain ylioppilaskunta on kuin onkin joutunut tiukalle säästökuurille.

Viimevuotiset mittavat investoinnit ovat synnyttäneet HYYn toimintataloudelle suuria kertaluonteisia menoja, mutta myös pysyvää menoa on tiedossa, kun uutta tilaa otetaan käyttöön. Nyt jopa löyhästä talouskuristaan tunnetut ainejärjestöläiset ovat aktivoituneet pohtimaan, millä tavoin olisi mahdollista taata hyvät puitteet myös tulevien opiskelijasukupolvien eläväiselle opiskelijatoiminnalle. Talouden on kuitenkin pysyttävä paketissa.

Tänä keväänä ollaankin äärimmäisten kysymysten ääressä. Taloudellinen utilitarismi kohtaa ylioppilaskuntapolitiikassa kouriintuntuvasti eettisen utilitarismin: Miten HYYn jäsenistöä ja järjestöjä voidaan kohdella leikkauksia tehtäessä mahdollisimman yhdenvertaisesti? Onko joidenkin järjestöjen toiminta syystä tai toisesta niin paljon muita arvokkaampaa, ettei säästöjen tarvitse koskettaa niitä? Entä palveleeko HYY koko jäsenistöään parhaalla mahdollisella tavalla? Risto Riviopiskelijan etsintä jatkuu yhä.

HYYn talous on pitkälti kiinteistöjen ja jäsenmaksujen varassa. Uutta toimitilaa on tulossa HYYn jäsenien ja järjestöjen käyttöön kolmannen ylioppilastalon myötä, mutta joistain nykyisin opiskelijoiden käytössä olevista tiloista joudutaan säästötarpeen vuoksi luopumaan. Tilojen käyttöä tehostetaan nykyaikaisen utilitarismin hengessä ja tuhlaajapoika palaa kotiin entistä viisaampana.

Fiksut pärjäävät aina

Löysimme TYT:n arkistosta entisiä pöytäkirjoja 1950-60-luvulta. Niiden lukeminen oli erittäin mielenkiintoista ja osin hauskaakin. 2000-luvun teologin korvissa kuulostaisi oudolta, jos yhdistyksen kokouksissa inspektori käskisi teologeja kiinnittämään erityistä huomiota aviopuolison valintaan tai jos naisten määrä tiedekunnassa koettaisiin ongelmaksi.

50- ja 60-lukujen huolenaiheiden vertaaminen nykyaikaan kertoo myös siitä, kuinka paljon tiedekuntamme opiskelijoiden monimuotoisuus on lisääntynyt. 2000-luvun teologi on melko kaukana siitä, mitä TYT:n jäsen edusti 50-luvulla. Tänä päivänä TYT:ssä on jäseniä, joille pappeus ei ole ainoa uravaihtoehto. Samalla yhdistyksessä on jäseniä, jotka eivät välttämättä kuulu edes kirkkoon tai edustavat erilaisia seksuaalivähemmistöjä. Opiskelijat ovat eri ikäisiä ja tulevat hyvin erilaisista taustoista.

Tällainen ympäristö yhdistettynä uskontoon, joka tiedekunnassamme on aina jollain tavalla läsnä, tarjoaisi mahdollisuuden suuriin ristiriitoihin tai yhteenottoihin. Ilokseni olen saanut huomata ettei tällaista kuitenkaan TYT:ssä ole esiintynyt. Minun ei ole tarvinnut olla puheenjohtajana yhdistyksessä, joka haluaisi erottaa Kyyhkysen toimituskunnan tai jossa tehtäisiin opiskelijatovereista rikosilmoituksia.

Piispa Huovinen on sanonut: ”Kun ihminen on saanut akateemista koulutusta ja on hieman fiksu, niin kyllä hän varmasti pärjää.” Tämän lauseen olen saanut huomata toteutuvan myös tässä yhdistyksessä. Toivottavasti menneiden sukupolvien riidanaiheet on pysyvästi unohdettu ja yhdistystämme halutaan nimenomaan rakentaa kohti parempaa tulevaisuutta. Sillä rakentaminen on aina haastavampaa kuin repiminen.

Puheenjohtajalta

Miksi miljoona suomalaista tekee työtä ilman palkkaa?

Mikä kannustaa vapaaehtoisia toimimaan ilman rahallista korvausta? Mistä he saavat voimia vaativiin tehtäviinsä? Tänä syksynä Kotimaa haastattelee vapaaehtoistyötä tekeviä, esittelee vapaaehtoistyön eri muotoja ja kannustaa keskustelemaan aiheesta. Tule mukaan keskusteluun!

Tilaa nyt Kotimaa –50 % opintojasi täydentämään!

Haluatko perehtyä paremmin kirkon ja seurakuntien asioihin? Tahdotko pysyä ajan tasalla kirkkopoliittikan kiemuroista, päivänpolttavista puheenaiheista ja vallitsevasta mielipideilmastosta? Kaipaako tietoa alasi avoimista työpaikoista?

Oman alasi monipuolinen tietolähde

Kotimaa on jokaisen teologian opiskelijan tuore ja monipuolinen tietolähde. Se kertoo kirkon ja seurakuntien asiat laajemmin kuin mikään muu lehti. Se herättää keskustelua arvoista, jotka tämän päivän Suomessa vallitsevat. Torstaisin ilmestyvää Kotimaata täydentää joka arkipäivä päivittyvä Kotimaan verkkolehti www.kotimaa.fi

Samaan hintaan ilo!

Kotimaan välissä saat viisi kertaa vuodessa ilmestyvän ilo-lehden. Elämäntaito, parisuhde, perhe, hyvinvointi sekä kiinnostavat henkilöt ja ilmiöt kuuluvat ilon aihepiiriin.

Hyödynnä opiskelijatarjous:

tilaa nyt Kotimaa+ilo
puoleen hintaan vain 44,50 /12 kk!
Soita puh. 0207 54 2333 tai tilaa
sähköpostilla tilauspalvelut@kotimaa.fi.

HUOM! Lähetä myös opiskelijakorttisi kopio tilauspalveluumme: faksilla numeroon 0207 54 2342 tai postitse Kotimaa-yhtiöt, tilauspalvelut, PL 279, 00181 Helsinki.
Tarjous on voimassa 31.12.2008 asti ja koskee vain uusia tilauksia.

Tuoreena
postiluukustasi
joka
torstai!

Pysähtymisestä Psaltnarille

Arto Antturi:
Syvästä vesistä valoon.
Rukousmietiskelyjä psalmi-
tekstien äärellä.
Katharos Oy. 2007. 144 s.

Psalmihartauskirjallisuutta julkaistaan säännöllisesti ja sille on jatkuvasti kysyntää. Suomalaista psalmikirjallisuutta ovat viime vuosina edustaneet esimerkiksi **Eero Huovisen** seitsemään katuspsalmiin keskittyvä *Kärsimys ja ilo* (WSOY 2006) sekä **Risto Kormilaisen** *Sinulta saan ilon ja lohdun* (Kirjapaja 2006).

Yksi oleellinen syy psalmi-

en suosioon on niiden ajattomuus. Tämänkin päivän ihmisen pystyy samastumaan tuhansia vuosia vanhojen psalmien elämäntuntoihin sekä rukoukseen, jonka kohteena on Jumala.

Arto Antturi on helluntailaistaustainen luterilainen pappi ja Vanhan testamentin tutkija. Hänen mukaansa ”psalmeja tulee lukea, laulaa ja kuunnella sellaisenaan, kokonaisina”. Antturi arvostelee tähän liittyen luterilaisen kirkon Kirkkokäsikirjan tapaa pilkkoa psalmeista pois vaikeasti selitettävät tai oudolta kuulostavat jakeet ja ottaakin itse selitettäväkseen useita haastavia kohtia, muun muassa Jumalan vihaa koskevia. Hyvä näin. Antturi ei kuitenkaan soveltaa periaatettaan aivan täydellisesti, sillä kirjan kahdestakymmenestä kolmesta psalmista on

viidestä jätetty pitkiä pätkiä pois.

Syvästä vesistä valoon ei ole psalmikommentaari vaan ennemminkin vapaamuotoista mietiskelyä psalmitekstien äärellä. Jokaisen tekstin kohdalla pohdinnan päättää aiheeseen liittyvä lyhyt rukous. Psalmien keskinäisten suhteiden lisäksi Antturi valottaa kiitettävästi psalmien yhteyttä sekä Vanhan testamentin että Uuden testamentin kirjoihin. Raamatunluki-alle hyödyllisintä kirjassa on ehkäpä vaikeiden heprean sanojen ja ilmaisujen merkitysten avaaminen ja havainnollistaminen. Näin Raamatun tekstistä aukeaa nykylukijalle entistä rikkaampi ja puhuttelevampi todellisuus.

Arto Nuutinen

”Oman suun luovuttaminen Jumalan sanojen lausumiseen on parantava prosessi. Selittämisen ja kielellisen ja kielellisen hallinnan sijaan tulee antautuminen ja sitä kautta eheytyminen. Toisen aikakauden ja toisen maailman sanoista tulee totta.”

Ihmettelyä

Risto Heikkilä:
Tähtitaivaan merkityksiä.
Raamatusta ja tähtitieteestä.
Kirjapaja. 2008. 227 s.

Risto Heikkilä kuvaa *Tähtitaivaan merkityksiä* -teostaan ”yhtenäiseksi esitykseksi Raamatun tähtitieteestä”. Paitsi Raamatun sisältämiä kuvauksia tähtitieteellisistä ilmiöistä Heikkilä käy kirjassaan läpi myös erilaisia tähtitieteellisiä maailmankuvia Vanhan testamentin ajoista nykypäivään asti. Kirja huipentuu joulutähti-ilmiön pohdintaan.

Heikkilä ottaa kirjassaan kantaa myös uskonnon ja tieteen suhteesta käytävään keskusteluun. Esimerkiksi ihmeisiin liittyen Heikkilä edustaa pääsääntöisesti sitä klassista näkemystä, että ih-

meet ovat näkyviä vain uskolle. Siinä missä uskova näkee Jumalan ihmeen näkee ei-uskova vain sattuman. Toisaalta Heikkilä kyllä toteaa että radikaalit luonnonlaitkin rikkovat ihmeet ovat Jumalalle mahdollisia.

Eräänä esimerkkinä kirjasta Heikkilä tarjoaa selitykseksi kertomukseen varjon siirymisestä taaksepäin kuningas Hiskian aurinkokellossa meteorologista sivuaurinkoilmiötä. Luonnollisesta selityksestä huolimatta sen ajoittuminen juuri oikeaan hetkeen kertoo hänen mukaansa silti Jumalan ihmeestä. Kuitenkaan Heikkilä ei onneksi pyri väkisin antamaan jokaiselle ihmeelle luonnollista selitystä.

Heikkilän kirjan iso ongelma on että siinä tehdään jyrkkä ero teologisen ja tieteellisen näkemyksen välille Raamatun ajan kulttuuria

tarkasteltaessa. Kyseessä on anakronismi. Kyseiseen jaotteluun ei ollut Raamatun aikoina vielä mahdollisuutta sillä teologinen ja tieteellinen ajattelutapa eivät olleet vielä eriytyneet toisistaan jos meidän merkityksessä vielä syntyneetkään. Raamatun kirjoittajien maailmankuva oli sen sijaan kokonaisvaltainen. Jumala ja maailma sekä hengellisyys ja luonto liittyivät siinä kiinteästi toisiinsa. Näin ollen Heikkilän tapa painottaa useiden Raamatun kohtien teologista luonnetta niiden luonnontieteellisen puolen kustannuksella ei ole perusteltu.

Arto Nuutinen

”Raamatun kirjoittajat eivät opeta mitään fysikaalista maailmankuvaa, eivät maakeskistä sen paremmin kuin aurinkokeskistäkään. Heidän käsityksensä koko olevaisesta on Kristus-keskeinen.”

Mangaa Jumalan lapsille

Siku & Akinsiku:
Manga-Raamattu
Kustannus Oy Arkki. 2008.
218 s.

Eräs päivän muoti-ilmiö on Japani. Tämä näkyy mm. japanilaisen ruuan, musiikin ja zen-buddhalaisuuden herrättämässä kiinnostuksessa, mutta ehkä erityisesti japanilaisen sarjakuvan ja piirrettyjen eli mangan ja animen suosiossa. Oli siis jo aika saada aito *Manga-Raamattu!*

Mangalle tyypillisesti piirrostyyli on tässä Raamatussa iskevää ja polarisoivaa. Henkilöt kuvataan yksipuolisesti eivätkä Raamatun kertomusten kaikki syvyydet aivan pääse pintaan. Toisaalta tämä ei tule täytenä yllätyksenä kirjasta, jonka etukansi vakuut-

taa sisältävänsä "sekä Uuden että Vanhan testamentin" - tämä kaikki 218 sivussa.

Mukaan otetuissa kertomuksissa pysytään kuitenkin varsin uskollisina Raamatulle. Vain kertomistapa on uusi. En esimerkiksi ollut aikaisemmin käsittänyt miten mahtava taistelija Mooses oli hänen tappaessaan kaksintaistelussa jättiläismäisen Ogin kuninkaan. Toki näinkin on voinut tapahtua, mutta varsinaisessa Raamatussa kertomus jättää hieman enemmän aukkoja lukijan täytettäväksi... (vrt. 5. Moos 3:1-7.)

Kertomuksiin on myös sijoitettu modernia aikaa. Jobin kertomuksessa räjähtää ydinpommi ja Korintin seurakuntaan viitataan juorulehtityyliin: "Eipä kehuttavaa. Erimielisyyksiä, seksiskandaaleja...kaikkea löytyy." Barabbas on taas tietenkin "vä-

kivaltainen terroristi".

Huvittavalta tuntuu, että ymmärtääkseen Raamatun sanomaa (joka ei itsessäänkään ole aina niin yksiselitteistä) tarvitsee nyt mangakulttuurin tuntemusta. Mutta ehkä kirja voi avata Raamatua uusille sukupolville. Jokaisen kertomuksen kohdalla on sentään sivun laidassa viittaus "lue lisää", joka opastaa löytämään alkuperäisen kertomuksen. Kristinuskon yksi vahvuus on aina ollut, että se on sopeutunut eri kulttuurisiin ja kielille - miksi ei nyt siis myös mangalle?

Ei aivan se Raamattu jonka kaunnon, mutta häpeällisen viihdyttävä, nätti ja teologisesti hämmäntävä teos kuitenkin.

Miika Lahti

Pimp my Sermon

Salla Korpela (toim.)
**Mikä ihmeen armo? -Toive-
saarnoja tavalliselle etsijälle
ja epäilijälle - Tuomaalle!**
Kirjapaja. 2007. 169 s.

Mikä ihmeen armo? on saarnakokoelma keväällä 2007 Agricolan kirkossa pidetyistä Tuomasmessuista. Seurakuntalaisten kirjeiden pohjalta saarnaajat saivat valita vapaasti haluamansa pyhän teksteistä omansa ja muokata eli *tuunata* sen mieleiselleen seurakunnalle.

Saarnaajiksi pyydettiin tunnettuja tuomasmessuvaihtajia, ja teologian opiskelijan iloksi joukosta löytyikin useita tiedekunnalta tuttuja henkilöitä. On mielenkiintoista kuulla miten professorit puhuvat kristinuskosta, kun kohderyhmänä eivät ole pelkästään opiskelijat eikä

ympäristönä tieteellinen yliopisto.

Teologinen lähtökohta saarnoihin on kuitenkin vähän huolestuttava. Voimmeko latistaa Jumalan sanan ihmisten oletusten mukaiseksi? Voinko pyytää mitä haluaisin Jumalan tänään sanovan minulle? Mikä jää Jumalan profeetallisen Sanan merkitykseksi? Toisaalta kuten kokoelman nimestä Mikä ihmeen armo? voi päätellä, ihmisten kysymyksissä askarrellaan aivan uskon perusasioiden parissa, sovellettuna välillä riemulliseen, mutta usein niin satuttavaan arkeen. Jos luterilaisessa kirkossa armo on näin epäselvä käsite, niin miten voisimme sitten jakaa uskon "vahvaa ruokaa"?

Kokonaisuutena teos on monitasoinen kurkistus seurakuntaan ja sen nälkään. Kokoelmassa on sekä mieleen

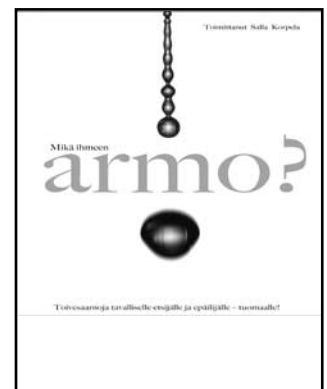
jääviä että vähemmän puhuttelevia saarnoja. Välillä saarnaajat tuntuvat syyllistyvän kuulijoiden hyssyttelyyn tai sitten kirjeiden nostamia ongelmia ei todella kohdata. Psykologian vaikutus näkyy monissa teksteissä sekä hyvässä että pahassa. Teoksesta jää kuitenkin positiivinen mieli. **Arto Antturi**n vaikuttava hääpuhe pitkäperjantain teksteihin, **Miikka Ruokasen** kreikan sanojen merkityksen pohjalta rakentama saarna ja **Matti Myllykosken** kiertelemätön suoruus puhuttelevat.

Tuunamalla pyritään vanhasta ja tavallisesta saamaan jotakin hienoa ja ainutlaatuista. Sanan kirkkona on oikein että pohdimme saarnaa ja sen sisältöä: tuunamme vastaanottimme ihmiseen ja Jumalaan.

Miika Lahti

"Olisihan filistealaisten pitänyt tietää. Köydet ja ketjut eivät hillinneet Simsonia. Hänessä asui Jumalan voima ja hän oli tuomari sekä... valamies... ja pyövelikin 1000 filistealaiselle, aseenaan vain aasin leulaluu."

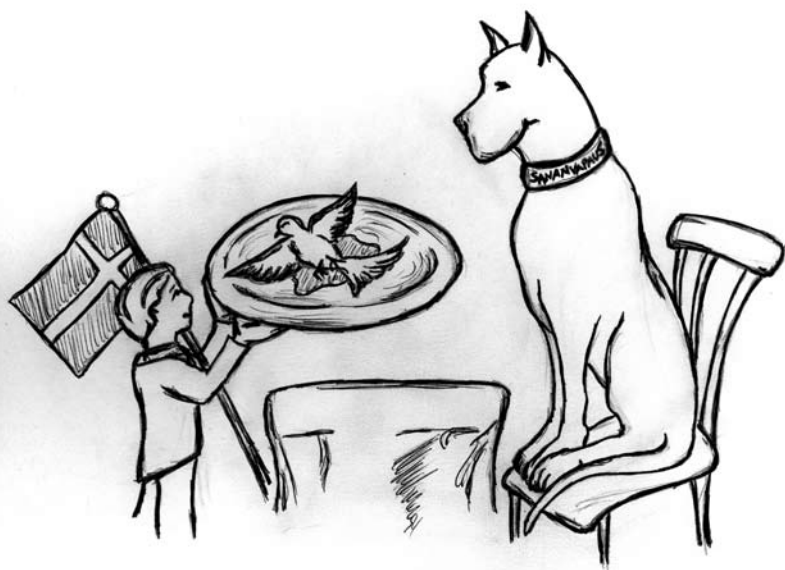

"Vasta kun tunnustamme etäisyytemme Raamatun teksteihin ja näemme oman paikkamme maailmassa, Raamatun tekstit alkavat puhua juuri meille, sellaisina kuin me olemme."

Saarnat: Irja Askola, Martti Nissinen, Miikka Ruokanen, Pirjo Kantala, Jaana Rönttilä, Kaisa Raittila, Salme Blomster, Eero Junkkaala, Juhani Pörsti, Leila Valtonen, Olli Valtonen, Arto Antturi, Tommy Hellsten, Pertti Luumi, Heikki Kotila, Leena Huovinen, Matti Myllykoski, Kalervo Salo ja Marianne Heikkilä.

Pilakuvat Tanskasta!

KYYHKYNEJEN JULKAISEE KOHUTUT TANSKA-PILAKUVAT. TOIMITUS KOROSTAA SAMALLA SITOUTUMATTOMUUTTAAN TIETTYYN MAAILMANKATSOMUKSEEN TAI NATIONALISTISEEN JÄRJESTELMÄÄN.

Sivun kuvat: Katja Saarikoski

Huomenta, olette heräämössä

Sairaalan pihamaalla tuoksuu herännyt nurmikko. On hienoinen sumu ja harmaa taivas. Ja siinä parkkipaikalla lepää valkoisia ambulansseja, jotka odottavat sateessa, punaiset ristit kyljissä. Miten tässä kävikään näin. Piti ihan tulla katsomaan. Minä olen syntynyt täällä.

Minä olen aina pelännyt sairaaloita. Ja ambulansseja ja lääkäreitä ja valkoisia seiniä. Pelkään niitä kuollakseni. Olen pelännyt stetoskooppeja, lääkärikirjoja, piikkejä, letkuja, verta, infektioita, epidemioita ja veitsiä. Se alkoi ilmeisesti vähän syntymäni jälkeen, kun minulle rakkaimmat ihmiset veivät minut sinisenä tähän sairaalaan ja vahvistui muutamia kuukausia myöhemmin, kun minut tehtiin varjoaineella väliaikaisesti ilmeisen radioaktiiviseksi ja todettiin että ei mitään, very okei.

Minulle on ollut aina turha sanoa, että ”no sehän nyt on vain perustoimenpide”. Tapahtuman vaarallisuustai kipuasteella ei ole mitään tekemistä fobian kanssa. Olen kauan sitten lopettanut ylipääsemisyritykset, joista paras oli ehkä se kun yritin maalata erään muistoni mielessäni mustavalkoiseksi. Kyseinen muisto koski tapahtumaa, jonka näin viisivuotiaana. Siinä isäni squash-ystävä löi isääni vahingossa squash-mailalla päähän oikein olan takaa, niin että veri lensi. Veren kanssa tulee kuulemma paremmin toimeen jos värittää mielessään traumatisoivia tapahtumia mustavalkoiseksi.

No, fobia on kuitenkin vaikean persoonallisuuteni olennaisimpia osia. Siksi tulin nyt käymään täällä sairaalan pihalla ja kohta aion mennä sisään. Tämä on jännittävää.

Vastaanottoaulasta lähtevät uhkaavat eriväriset lattiaviivat, joita seuraamalla pääsee erilaisiin paikkoihin, joissa kylmähermoiset lääkärit tekevät mitä kummallisimpia toimenpiteitä. Hiljaisuus tuntuu painostavalta, kun tietää mitä noiden ovien takana tapahtuu. Kun tietää että kirurgi kivinen kuuntelee rokkia ja poraa lonkkaa. Ja kardiologi pelaa sydänultrassa kammiohippaa potilas poloisen reistailevalla, monitorissa kummittelevalla pumpulla. Sanoopa tälle vielä, että kaikki näyttäisi olevan tällä levelillä kunnossa.

Osastolla on ihan tokkuraisia ihmisiä ja ulkona on keväisin iltapäivä aikoihin. Vielä tokkuraisempaa on sairaalan pihan takana uinuvalla hautausmaalla. Valkoisia ristejä ja mustia hautakiviä. Heräämö tämäkin, heräämöpä hyvinkin.

Jokin koskettaa ja liikuttaa hautojen välissä kulkevaa. Hautakivien raamatunsanat ovat lähellä. Uni päättyy aikanaan. Kukat heräävät henkiin vedestä ja nukkuja myöhemmin. Nyt on viimeistään opeteltava kaatumaan. Vauhti alkaa kiihtyä.

Vaarallisten ajatusten seura

καὶ περὶ μὲν τούτων
τοσαῦτα ἡμῖν εἰποῦσι καὶ
παρὰ τῶν θεῶν καὶ παρὰ
τῶν ἡρώων εὐμένεια εἶη.

(Mutta meille, jotka puhumme näistä
asioista niin paljon, olkoot jumalat ja
puolijumalat armolliset. Herodotos II, 45)

Abrahamin usko

Kirjoittaja esitti ohjelmajulistuksensa viime kirjoituksessa: Nasaretilaisen sanoman ytimenä on uutta luova kritiikki, jonka tärkein piirre on *eettisyys*. Eettisyys, jonka merkitykseksi tunnistettiin kyky luoda uutta vanhaa syleillen, rakastaen. Toisin sanoen kyky kunnioittaa vanhaa eikä tuhota sitä, vaan asettaa se kyseenalaiseksi. Eettisyyden vastakohdaksi nousi kieroutunut käsitys kritiikistä, minkä merkitys on vain tuhota ja asettaa jotain uutta vanhan tilalle ja pysähtyä porvarilliseen riittävyiden satamaan. Tätä kirjoittaja kutsui nimellä *quasimodo*.

Kirjoittaja jatkaa siitä, mihin jäi.

I

”Lähde maastasi, asuinsijoiltasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle näytän.” (1. Moos. 12:1) Jumala käskee Abrahamia matkalle, jolta ei tämä koskaan palaa. Matkalle lähteminen ja paluun mahdottomuus kielivät Abrahamin uskosta, loputtomasta vastuusta ja halusta täyttää Jumalan tahto.

Sallittakoon minulle vapaus ottaa Abrahamin jatkuva matka vailla paluuta kuvaamaan tyydyttymätöntä ja loputonta vastuullisuutta: eettisyyttä. Abrahamin usko pakottaa meidät olemaan vastuussa orvosta ja leskestä - vastuussa maailmasta, jossa me toden totta olemme. (Jes. 1:17) Yhtä lailla kuin Abrahamin on jätettävä oma maansa, on meidänkin jätettävä taaksemme se mikä on meille kaikkein ominta ja rakkainta. Yhtä lailla kuin Abrahamin matka jatkuu, on meidän vastuullisuutemme maailmasta loputon. Pelastus olisi vasta tuon matkan päässä, Jumalan osoittamassa maassa - oikeudenmukaisuuden ja rauhan utopiassa.

Emmekö mekin ole tällä samalla matkalla? Eikö samankaltainen tahto käske meitäkin? Todellakin, mutta *Jumala on vaiennut*. Meidän ei ole mahdollista enää kuulla Siinailta kantautuvaa kutsua lähteä matkalle. Silti meidän on jatkettava matkaa ja täytettävä tuo tahto, joka pakottaa vastuuseen ja oikeudenmukaisuuteen.

II

Ilman ääretöntä matkaa kohti osoitettua maata, joka näyttää olevan meiltä kadonnut, jonka muurit eivät siinä horisontissa, kristinusko hajoaa omaan mahdottomuuteensa. Kristinuskossa nimittäin piilee vaara luisua bakkanaaliksi, kreikkalaiseksi mysteeriksi, ellei Abrahamin matkan kuvaamaa ääretöntä vastuullisuutta, *eettisyyttä*, korosteta sen olennaisena osana.

Kokemuksen ja henkilökohtaisen uskon kristinusko vailla eettisyyttä ja vastuun loputonta matkaa kristitystä tulee vain jumaluuden diletantti. Hän peittää uskonnollisella kokemuksellaan maailman näköpiiristään. Uskonsa autuaallisessa yksinäisyydessä odottaa jumalansa syntyvän uudelleen tullakseen jälleen kerran uhratuksi; mysteereihin initioituna hän juo jumalansa veren ja syö jumalansa lihan. Mutta, katso, jumalan veri, tuo ihana viini, vuotaa loppuun.

Oman jumalkokemuksensa asettaminen toisen ihmisen ja maailman edelle johtaa vääjäämättä vastuuttomuuteen ja välinpitämättömyyteen. Ikään kuin tämän mystisen kokemuksen myötä olisimme tulleet pestyiksi ja olisimme vapautetut maailman taakasta. Aivan kuin olisimme saaneet jumalallisen luvan kääntää selkämme lähimmäiselle, joka kärsii. Näin ei kuitenkaan ole. Tämä kaikki näyttäytyy vain eräänlaisena pakenemisena vastuullisuudesta riittävyyden satamaan, missä kaikki vastakkainasettelut peitetään. Sulkeutuminen jumaluuden kontemplaatioon, nauttimiseen ja mystisen yhteyden odottamiseen haikahtaa pahasti taantumukselta. Rakkaudesta tulee vain ihmisen ja Mystisen kokemuksellista yhteyttä. Mutta onko tämä enää rakkautta laisinkaan? Jos kristinusko ei vastusta itsessään piilevää varaa ja luisuu pelkäsi bakkanaaliksi, epämääräiseksi mystiseksi kokemukseksi ohittaen kaiken vastuullisuuden ja eettisyyden, niin on sen parempi kadota. Ateismi on todellakin kunnioitettavampaa ja arvokkaampaa kuin mystisille jumalille vihkiytyminen.

III

Niinpä kuunnelkaa Nasaretilaista: ”Jos olet viemässä uhrilahjaasi alttarille ja siinä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan, niin jätä lahjasi alttarin eteen ja käy ensin sopimassa veljesi kanssa. Mene sitten vasta antamaan lahjasi.” (Matt. 5:23-24) Me olemme matkalla, todellisella vastuullisuuden loputtomalla matkalla. Olemmehan maailmassa. Olemmehan

veljen luona. Niin kuin Abraham voinut palata kotiin, niin emme me voi köyhän ja orvon edessä kääntyä takaisin itseemme ja omaan kokemukseemme. Abrahamin usko vie lähimmäisen luo ohittaen oman tarpeen pelastukseen.

Mutta näyttää siltä, että pelastuksesta on tullut mahdotonta, pelkkää unelmaa. Jumala on jättänyt meidät ja Messias unohtanut meidät. Jumalan osoittama kaupunki, kaunis utopia, jonne Abrahamin olisi tarkoitus asettautua, sitä ei todellakaan näy. Niin kuin kotiinpaluu on perillepääsykin meiltä eväty: jäljelle jää vain matka. Bakkanaalien yltyessä ja juopumuksen kasvaessa Messias näyttää aina vain siirtävän tulemistaan tehden itsestään tavoittamattoman. Silti kirjoittaja huutaa: ”Tule! Tule!”

Panu-Matti Pöykö

